

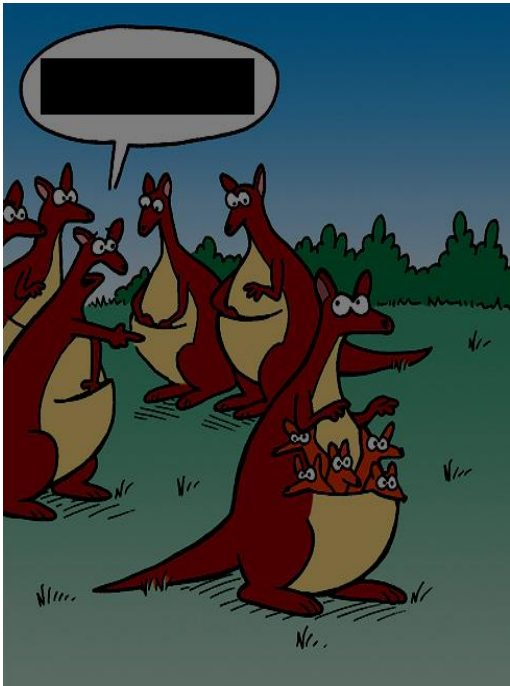
1	Millise pühamehe nime kannab pildil olev lõukoer? Kivisse on teda raiutud näiteks mitmes linnas Dalmaatsias, aga ka veelgi populaarsemas turismimagnetis. Kui pühamees ei meenu, siis 1p linna eest, mille sümboliks kiskja on.
2	Britt Roger Fenton (1819-69) õppis 1842 maalikunsti Pariisis. Märtsis 1855 jõudis ta koorma kemikaalidega Balaklavasse. Nii Fentonit kui ungarlast Carol Szathmari't (1812-87) peetakse ühe teatud elukutse pioneeriks. See spetsiifiline elukutse pole küll väga levinud, aga näiteks kunagise ETV mälumängude toimetaja Õie Heinmaa poeg Ivar töötab selles vallas tänaselgi päeval, seda küll põhiliselt Soome firmade heaks. Mis elukutse? Üldisem vastus annab 1p
3	Kes on see maletaja, kes oma karjääri tipus olles oli parim mitte-nõukogude maletaja ning oli seetõttu tuntud kui "The Best of the West"? 1982. aastal jõudis ta Karpovi järel maailma reitingus teisele kohale, kuid kaotas Karpovile nii MM pretendentide turniiri finaalmatši 1990. kui ka MM-tiitlimatši 1993. aastal.
4	Selle sõiduki pikkus oli 310 cm, laius 183 cm, kõrgus 144 cm, kaal 209 kg, kandevõime 480kg ja arendas kiirust kuni 13 km/h. Jõuallikaks oli kaks 36 V akut, igat ratast vedas 190 W mootor. Mis sõiduk?
5	Ta sündis aastal 1937, lõpetas Vilniuse Ülikooli füüsika-matemaatikateaduskonna aastal 1959 ning Vilniuse Konservatooriumi aastal 1962. Sai tuntuks osalemisega filmis „Keegi ei tahtnud surra“ (<i>Niekas nenorėjo mirti</i>) aastal 1965. Kellest on jutt?

6	Kuulete ühte ooperiaariat. Kes on helilooja ja mis on ooperi pealkiri? (1 õige = 1 punkt)
7	Esimene vendade paar, kes võitsid olümpiamängudel Eestile medali, olid Georg ja Andreas Faehlmann'id. Juhtus see Amsterdami OM-il 1928. Mis alal?
8	See on üheaastane jämeda, püstise ja harunenud varrega 20-60 cm pikkune rohttaim. Ilutaimena kasvatatakse vähenõudliku liigina nii valge- kui siniseõielisi taimi. Parandab neerude tööd, korrastab ainevahetust, peetakse leebeks rahustiks. Kurgi lõhna ja maitsega lehti kasutatakse salatites, suppides ja pärmitaignas spinati asemel. Värske õitega kaunistatakse võileibu ja külmlauda, suhkurdatud õitega magustoite, jääkuubikutes külmutatud õitega jooke. Mesilaste poolt armastatud taim. Mis taim?
9	Etioopia keiser Menelik tellis XX sajandi alguses kolm spetsiifilist elektriseadet. Kuna sel ajal Etioopias elektrivõrk puudus, kinkis ta need vürstidele. Mis seadmed need olid (ehk milleks neid kasutati)?
10	Kelle nime kannab Euroopa Parlamendi poolt inimõiguste valdkonnas väljaantav auhind? Preemia suurus on 50 000 eurot. Esimesed laureaadid aastal 1988 olid tollane vang Nelson Mandela ja (postuumselt) vangistuses surnud Aleksander Martšenko, seni viimane laureaat aga eluagse vanglakaristuse saanud uiguuri aktivist Ilham Tohti.

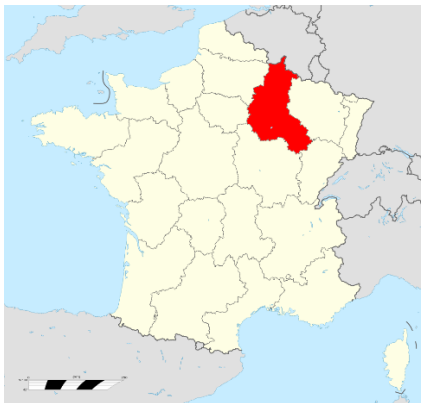
11	1907. aastal sündis Karlstadis Sara Stina Hedberg. Millise nime all on ta meile rohkem tuntud?
12	Milliseid nimesid kannavad budismi kaks peamist koolkonda (tõlkes vastavalt „väike sõiduk“, mis pooldab ainuisikulist nirvaanat ning „suur sõiduk“, mis lähtub põhimõttest, et nirvaanasse võib jõuda mitte ainult munk, vaid ka lihtsurelik, kes püüdleb vaimse täiuslikkuse poole)? 1 õige = 1 punkt
13	Millise tootja õllemarkide hulgas on Kämp, Laine murdja, Läänemere rapsoodia, Metsik Ida, Mägede hääl, Siidisuka, Šaht-matt, Tai boh, Eksperimentaal (erinevate variatsioonidega, sh Kolmekas, Kähkukas, Plaadimeri)?
14	Kes on see peamiselt kirjanikuna tuntud mees, kelle illustratsioone oma peateosele näete?
15	Juba 16-ndal sajandil tegutses Tallinnas ettevõtte nimega „Punane klooster“, mida ka looduse töökojaks tituleeriti. Mis ettevõtte see oli?

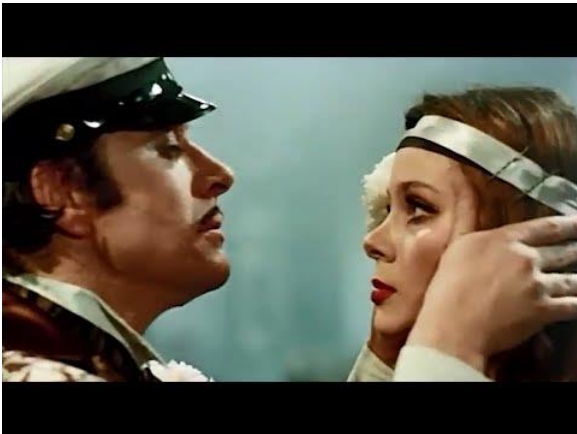
16	Kes laulab (s. 1933)? Käesoleval aastal ilmus talt juba 69. stuudios lindistatud sooloalbum.
17	2019 oktoobri keskpaik tõi Eestisse kaks üllatavat teadet – üks meie noorsportlane juhtis Euroopa, teine aga koguni maailma edetabelit. Kui ülemaailmset edetabelit juhtis iluuisutaja Eva Lotta Kiibus, sest konkurentidel oli veel vähe punktitoovaid võistlusi kirjas, siis kes oli see noormees, kes juhtis Euroopa edetabelit (ühel teisel spordialal)?
18	Seitsmest Lenini ordenist teenis ta esimese juba enne Teist maailmasõda, 1935-ndal aastal, seda Moskva metroo ehituse eest. Kas see mees oli ... Leonid Brežnev; Nikita Hruštšov; Lazar Kaganovitš või Anastass Mikojan ?
19	USA poolt ligi 700-tuhande elanikuga El Paso ja Mehhiko poolt poole suurem Ciudad Juarez on kaks tuntumat piirilinna, mida eraldab Rio Grande jõgi ehk mehhikopäraselt Rio Bravo del Norte jõgi. Milliste osariikide koosseisu aga need linnad kuuluvad? (1 õige = 1 punkt). Osariikide nimest on kujunenud ka teatud üldnimed.
20	 Tegemist on Handlerite perepildiga, kus taga istuvad ema Ruth ja isa Elliot. Millised nimed on aga ees istuvatel lastel? 1 õige = 1 punkt

21	See linn rajati 1947 ja nimetati ühe tuntud naise järgi. 1955 muutus riigis valitsus ja linn nimetati ümber kindral Manuel Belgrano järgi Ciudad General Belgrano`ks. 1963 allutati linn riikliku hüpoteekpanga valitsemise alla. 1973 sai linn tagasi oma algse nime. Aga 1976 leiutati linnale järjekordse kindrali nimi – Ciudad General Martin Miguel de Güemes. 1983 sai linn jälle oma algse nime tagasi ning 1997 lülitati ta riigi ajaloomälestiste nimekirja kui 1945-55 aastate arhitektuuri stiili ehe näide. Nimetage linna algne (ja ühtlasi praegune) nimi?
22	Kes mängivad Andrest ja Pearut eesti menufilmis „Tõde ja õigus“? (1 õige = 1 punkt)
23	Küsitavat, aastal 1939 sündinud Bulgaaria ilmselt tuntuimat naislauljat on nimetatud Bulgaaria popmuusika primadonnaks (<i>Примата на българската естрада</i>). Alates 1961. aastast on ta andnud seni üle 11 000 kontserdi (soovijatel on võimalik külastada järgmisi kontserte Sofias 8., 9. ja 10. detsembril). Kes on see lauljanna?
24	Tänavu märtsis korraldatud laste sõnaleiutamise võistlusele laekus palju huvitavaid ja toredaid uudissõnu. Nii näiteks pakkusid lapsed sõna "cool" asemele popik, sõna "tšau" asemele trehvo, sõna "aksesuaar" asemele ilulisa jne. Eriti populaarseks osutus "hot dog"-i asendussõna leidmine, pakuti nii tuline taks kui viineri kahur kui välevorst. Parimaks osutus aga uussõna tujukuju. Millise võõrapärase sõna asemele seda sõna pakuti?
25	Mis nime kannab Euroopa Kosmoseagentuuri poolt alates 1979. aastast kasutatav kanderaketide seeria? Nimi on pärit ühelt kreeka mütoloogia naistegelaselt, Minose ja Pasiphae tütrelt. Raketid stardivad Kourou kosmodroomilt Prantsuse Guajaanas.

26	Millise riigi hümnit kuulete?
27	Eesti rahvameditsiinis oli kehtiv põhimõte - arstirohi pidi olema kangem kui haigus. Näiteks usuti, et ka igasuguse mustuse abil on võimalik sundida haigust ära eemalduma. Näiteks anti lange- ja kollatõvehaigetele sisse üheksa elavat "blondinkat". Neid müüdi ka Narva turul. Kes olid need "blondinkad"?
28	See on üks vanimaid Euroopas elavaid koeratõuge. Ta pärineb Lõuna-Saksamaalt, kus teda kasutati tallides valve- ja rotikoertena. Milline koeratõug?
29	<i>Laterna magika</i> on algselt 1958. aasta maailmanäituse kultuuriprogrammi tarbeks loodud, kuid senini tegutsev teater, mida peetakse maailma esimeseks multimeedia teatriks. Millises linnas tegutseb <i>Laterna magika</i> ?
30	 Kuidas nimetavad teised kangurud oma esiplaanil olevat liigikaaslast sellel karikatuuril? Samamoodi kutsuti veel näiteks Charles Dickens'i "Oliver Twisti" tegelast Faginit või Steven Soderberghi filmide tegelast Linus Caldwelli, keda kehastas Matt Damon. Sellist pealkirja kandis ka Robert Bressoni film, mis põhines Fjodor Dostojevski "Kuritöö ja karistuse" motiividel.

31	Uusim eesti vanasõna võiks kõlada nii: "Rumal mälumängur vabandab oma teadmatust kõrge vanusega aga tark kilvar leiab õige vastuse vaatamata vanusele!". Millise Euroopa suure rahva vanasõnad aga kõlavad nii: "Iga pahe tuleb tiibadel ja lahkub longates", "Arhitekt peidab oma vead fassaadi, kokk sousti, arst mulla abil", "Abielu õpetab sind üksi elama", "Inimese pärast peaksime nutma tema sündimise, mitte tema suremise juures" ?
32	Kes on fresko „Ateena kool“ autor?
33	Kährikkoer pärineb Kaug-Idast. Eestis sai nende populatsioon alguse 1950. aastal, kui 3 Eesti metskonnas lasti lahti Venemaalt toodud 86 looma. Eestikeelse nime andis tulnukale üks teine loom, kelle rahvapärane nimi ongi kähr. Mis loom?
34	Valitseva dünastia auks on nimetatud kolm kaasaja riiki: Saudi Araabia Kuningriik, kus valitseb Saudide dünastia, Jordaania Hašimiidi Kuningriik, valitsejateks on muidugi Hašimiidi dünastia liikmed. Nimetage kolmas selline riik (see asub Euroopas).
35	Kes on sellel 1980. aastal tehtud fotol?

36	Selle aasta augustis möödus 50 aastat legendaarse Woodstocki festivali toimumisest. Kuulete ühte lugu, mida esitati ka Woodstockis. Milline ansambel seda esitas? Ansambli vokalist Grace Slick tähistas 30. oktoobril oma 80-ndat juubelit. Vihjeks veel niipalju, et ansambli nime võiks küsida põhimõtteliselt ka tehnikaküsimusena.
37	Antverpeni OM-ile 1920 läks Eesti delegatsioon ilma ühtse vormirõivastuseta, kuid see hangiti olümpialinnast olugi, et raha nappis. Tehti väikest, aga tulusat äri. Raha riiete jaoks teeniti ja seda jäi veel taskurahakski sportlastele ja esindajatele. Millega eestlased äritsesid?
38	Millise joogi peale tuleks mõelda, vaadates punasega tähistatud regiooni (enne 2015. aastat eraldi haldusüksus)?
39	Seda saksa keeleruumi ühte olulisemat kirjandusauhinda antakse välja alates aastast 1923. Auhind kannab 23-aastaselt tüüfusesse surnud kirjaniku nime, kelle üheks tuntumaks teoseks näidend „Woyzeck“. Kes on see kirjanik ehk millist nime kannab see auhind?
40	Nõuka-ajal hakati selles linnas, mille vappi näete, valmistama teatud kummitoodet, täpsemalt ühte omapärast jalavarju. Linnaisad lasid selle toote tallale sisse tembeldada linna nime ja seepärast kujunes linna nimest vene keeles nende jalavarjude kõnekeelne üldnimetus. Mis linn (elanike arv ca 33 000)? Muuseas, linna vappi tasub ka põhjalikumalt uurida.

41	1907. aastal hakati Tallinnas müüma pileteid, mille ajakirjandus ristis kohe musupiletiteks. Kuhu nende piletitega pääses?
42	Kes on need soliidses eas (89 ja 95) ärimehed? Nad mõlemad on sündinud Omahas Nebraska osariigis. A photograph of two elderly men, Warren Buffett and Charles Koch, standing side-by-side. Both are wearing dark suits, white shirts, and red patterned ties. They are both smiling slightly at the camera. Buffett is on the left, and Koch is on the right. The background is dark and out of focus, showing some people in the distance.
43	See taim kasvab valgusrikastel nõmmedel, palumetsades ja rabades Euroopas ja Väike-Aasias. Ta on sisse viidud Uus-Meremaale, kus on muutunud ohtlikuks võõrliigiks, sest on hakanud kõrvale tõrjuma pärismaiseid taimi. Kasutatakse ravimtaimena ning temast valmistatud tee on rahustav ja undsoodustava toimega. Samuti aitab reuma korral ning neeru- ja sapikividest vabanemiseks. On väga hea meetaim ja keskajal kasutati taime õllepruulimisel. 1976 valis norra rahvas selle taime Norra rahvuslilleks. Mis taim?
44	Maailma kõrgeim puidust rajatis on 1934. aastal tollase Saksamaa territooriumil valminud raadiomast kõrgusega 108 m. Selle raadiomasti vastu suunatud sakslaste endi poolt korraldatud provokatiivset rünnakut 31. augustil 1939 kasutas Saksamaa ära Poola ründamise ettekäändeks. Millises linnas see raadiomast asub? Muuseas homme toimub seal 2019. Aasta Eurovisiooni laste lauluvõistlus.
45	Millisest 1976. aastal valminud filmist on see kaader? A film still showing a man in a military-style uniform with a peaked cap looking intently at a woman. The woman is wearing a light-colored dress and a headband. She is holding a small object, possibly a cigarette or a pen, near her face. The background is a soft, out-of-focus blue.

46	Kes on helilooja?
47	Sel loomal on väga kõrge vererõhk, ta süda kaalub umbes 11 kg ja sellel on kuni 7,5 cm paksused seinad. Kunagi arvasid eurooplased, et selle looma esivanemad on kaamel ja üks loom kaslaste hulgast, mistõttu pani ka Carl von Linné tema ladinakeelse nime üheks osaks <i>camelopardalis</i> . Keskaegses heraldikas kujutati seda imelooma üsna sageli. Mis loom?
48	Ragbi MM-e peetakse alates 1987, seega tänaseni on toimunud 9 tiitlivõistlust. Finaalturniirile on seni pääsenud vaid kaks endise liiduvabariigi, nüüdse iseseisva riigi esindust. Üks neist on osutunud täielikuks peksupoisiks – kahelt finaalturniirilt (2011,19) pole saadud 8-st mängust ühtegi võitu ja ka skoorivahe on üsna masendav 76:356 (0,213). Teine koondis on esinenud märksa edukamalt: viie finaalturniiri (2003,07,11,15,19) 16-st mängust on saadud koguni 4 võitu ja ka skoorivahe on eelmisega võrreldes suhteliselt parem 197:524 (0,376). Nimetage mõlemad riigid (1 õige 1 punkt).
49	See 1796. a. Tartus sündinud keemik on avastanud ka ühe keemilise elemendi (Mendelejevi tabelis nr. 44). Kes on see keemik ja millise elemendi ta avastas? (1 + 1 p.)
50	Mis on fotol oleva isa ja poja ühine perekonnanimi? Muuseas, isal on unikaalne pliiatsiteritajate kollektsioon (u 500 tk), millega seoses on Mait Agu kunagi öelnud, et iga intelligentne inimene toob talle välismaalt vähemalt ühe pliiatsiteritaja.

51	Ersa keelest pole eesti keelde just väga palju sõnu üle võetud, kuid üks selline sõna on siiski olemas. Sellest sõnast on tuletatud ka teatud auto tüüp – velmeauto. Mis auto on siis velmeauto?
52	Kesk- ja Lõuna-Ameerikas elab viis laisikuliiki. Nende tagajalgadel on kolm ning eesjalgadel sõltuvalt liigist kaks või kolm varvast. Igal varbal on pikk küünis. Laisikud veedavad suure osa ajast küünistega oksa külge klammerdunult, selg alaspidi rippu. Ja kuigi liiguvad laisikud maapinnal väga vaevaliselt ronivad nad siiski kord nädalas puu otsast alla. Milleks?
53	Millises Agatha Christie kriminaalromaanis tegutseb mõrvar sellistes Lõuna-Inglismaa linnades nagu Andover, Bexhill ja Churston?
54	Kes oli 6.–7. juulil 2019 toimunud XXVII üldlaulupeo kunstiline juht?
55	Millise riigi kontuurkaart?

56	Kes on helilooja?
57	Baskin-Robbins on väidetavalt maailma suurim jäätisekaupluste kett, millel on üle 7000 müügikoha üle maailma. Firma asutasid 1945 Burt Baskin ja Irv Robbins. Mitu erinevat maitset on Baskin-Robbinsi jäätistel alati saadaval?
58	See 2015. aastal turule tulnud automark on sarnane samas kontsernis toodetavale Nissan Qashqaga ning neid on nimetatud ka „poolvendadeks“. Kuigi tootja otseselt seda ei kinnita, viitab mudeli nimi Iraani aastail 1789-1925 valitsenud dünastiale. Milline automark ja milline mudel? (1+1)
59	Soomes nimetatakse külgedele kogunenud rasvakihti rahvapäraselt "armastuse käepidemeteks" – viide meie väljendile kõhu kaudu armastusest, ent märksa romantilisemas vormis esitatuna. Tänu Ameerikas populaarsele conga-laadse kolonnile "bunny hop" ilmus aga 1960-ndatel Soomes umbes samalaadne tegevus, mis sai omale nime osaliselt samuti tollest külgedele kogunenud rasvakihist. Nimetage see tegevus.
60	Küsitav daam on pidanud sel aastal ümmargust sünnipäeva ja ta võiks seega tänasel võistlusel osaleda. Oma tuntuima loo („Paper Roses“, mis on meil tuntud kui „Valged roosid“, laulis ta aga sisse 13-aastasena aastal 1973). Ta on esinenud ka oma pereansambli koosseisus. Kellest on jutt?

